

O strnjem pouku je predaval tovariš Vranc iz Maribora, ki je grafično nazorno prikazal svoja izvajanja o šoli kot produktu razvoja in kot tako vzporedno z njenimi ekonomskimi fundamenti. Prejšnje nazoranje, da se da s šolo vse zboljšati, družbo in razmere, se je zadnje čase zblížalo z mnenji onih, katerim šola ni izključno duhovna stavba; temveč tudi socialno-gospodarska, samostojna in življenjska. Ravno to je predavatelj grafično prepričevalno pokazal, ko je posegel v razvoj šole od fevdalizma preko gospodarskega liberalizma in pozne kapitalistične dobe do sedanje socialno razgibane dobe. Z razvojem gospodarstva so se namreč vzporedno razvijale druge panoge, nam je na pr. stvarno tolmačil razvoj psihologije in bi zato naj današnja šola ustrezala vzporednosti tega razvoja v gospodarstvu, pedagogiji, psihologiji in v vsem drugem. Še marsikaj je nanizal naš zastopnik strnjene pouka v svojem re-

feratu. Pripominjal nam je, da je bistvo in izhodišče strnjene pouka življenje, katerega pa je zopet podlaga gospodarski razvoj. Zato pa je ravno potreba predvsem spoznavanje strukture domačega kraja! Ob koncu je še omenil ovire za izpeljavo strnjene pouka, prenapolnjenost razredov, nestalnost, denarna kriza itd., ki že danes splošno dušijo rast našega šolstva. Zanimivo je tudi bilo, ko nam je povedal, zakaj ni prodrl s svojim učnim načrtom.

To zborovanje je poteklo prav za prav v okviru Vrančevega predavanja in smo se posvetili ves dopoldan in pozneje še popoldne, le in le aktualnemu pedagoškemu problemu, kot je ravno strjni pouk. Tudi debata je bila, ki se je pa stvari na škodo nadaljevala povsod drugod v ozkih skupinah, samo pred širšim forumom ne.

Drag. Zupančič, preds. Andrej Debenak, taj.

»Slovéneec« od 17. VI. 1937. prinaša:

Razpisana učiteljska mesta

Belgrad, 16. jun. m. Prosvetno ministrstvo je razpisalo v Sloveniji naslednja prazna učiteljska mesta:

I. Kraji, za katere je treba 10 let službe:

Okraj Ptuj: Ptuj-okolica 1 za moške, 1 za ženske.

II. Kraji, za katere je treba 8 let službe:

Okraj Črnomelj: Črnomelj 1; Metlika 1. — Okraj Krško: Kostanjevica 1. — Okraj Lendava: Dol. Lendava 2 za moške, 1 za ženske. — Okraj Ptuj: Ormož 1. — Okraj Litija: Višnja gora 1 za moške, 1 za ženske. — Okraj Kranj: Tržič 1 za moške. — Okraj Laško: Laško 1.

III. Kraji, za katere je treba 5 let službe:

Okraj Brežice: Podsreda 1 za moške; Rajhenburg 1. — Okraj Celje: Vransko 1 za moške, 1 za ženske; Sv. Jurij ob južni žel. 1 za ženske. — Okraj Dol. Lendava: Turnišče 1 za ženske. — Okraj Kamnik: Domžale 1. — Okraj Konjice: Vitanje 2 za ženske. — Okraj Laško: Trbovlje 1 za moške; Trbovlje-Vode 1 za moške, 2 za ženske. — Okraj Ljutomer: Gornja Radgona 2 za ženske. — Okraj Logatec: Planina 1 za moške. — Okraj Maribor-levi breg: Sv. Lenart 1; Sv. Trojica 1 za ženske. — Maribor-desni breg: Makole 1 za moške, 2 za ženske; Studence 1 za ženske; Sv. Lovrenc 1 za moške. — Okraj Novo mesto: Žužemberk 1 za moške. — Okraj Dravograd: Dravograd 1 za moške; Guštanj 1; Marenberg 1; Muta 1 za ženske. — Okraj Slovenj Gradec: Velenje 2 za ženske. — Okraj Škofja Loka: Železniki 1 za moške. — Okraj šmarnski: Kozje 1 za moške, 3 za ženske; Lemberg 1 za ženske; Pilštajn 1 za moške, 1 za ženske; Rogatec 2 za ženske; Šmarje 1 za moške.

Prazni oddelki po vaških šolah:

Okraj Brežice: Bizeljsko 2, Blanca 1 za moške, Kapela 1 za ženske, Pečice 1 za ženske, Pišce 1 za ženske, Senovo 3 za ženske, Vel. Dolina 1 za ženske, Videm 1 za ženske, Zabukovje 1 za ženske, Čatež 1 za moške, 1 za ženske.

Okraj Celje: Nova cerkev 1 za ženske, Gomiljsko 1 za ženske, Liboje 1 za ženske, Sv. Pavel pri Preboldu 1 za ženske, Kalobje 1 za moške, Dobra 1 za moške.

Okraj Črnomelj: Stara lipa 1 za ženske, Sela 1 za ženske, Radatoviči 1 za moške, 1 za ženske, Preleka 2 za ženske, Streklevec 1 za ženske.

Okraj Dol. Lendava: Bogojina 1 za ženske, Beltinci 2 za ženske, Pince 1 za moške, 1 za ženske, Velika Polana 1 za ženske, Dobrovnj 2 za ženske, Gornji Lakoš 1 za ženske, Črensovci 1 za ženske.

Okraj Dravograd: Črna 2 za ženske, Črnce 1 za ženske, Sv. Danijel 1 za ženske, Ojstrica 1 za ženske, Prevalje 3 za ženske, Sv. Primož 1 za moške, 1 za ženske, Remšnik 1 za ženske, Kapla 1 za ženske, Vuhred 1 za ženske.

Okraj Gornji grad: Nova štifta 1 za moške, Gorica 1 za ženske, Skorno 1 za moške, Šmartno ob Dravi 1 za moške, Šmihel nad Mozirjem 1 za ženske, Solčava 1 za ženske.

Okraj Kamnik: Čemšenik 1 za ženske, Krtina 1 za ženske, Peče 1 za ženske, Vodice 1 za ženske, Sv. Ožbolt 1, Moravče 1, Sela 1 za moške.

Okraj Kočevje: Loški Potok 1 za ženske, Stari Log 1 za ženske, Štalcerji 1 za ženske, Kuželj 1, Faravas 1 za moške, Dol. Topla reber 1, Gora 1, Dolenja vas 1 za ženske.

Okraj Konjice: Sv. Florijan 1, Zreče 1 za moške, 1 za ženske.

Okraj Kranj: Besnica 1 za moške, Olševke 1 za ženske, Podbrezje 1 za ženske, Križe 1 za ženske, Voklo 1 za moške, Mavčice 1 za moške, 1 za ženske.

Okraj Krško: Kal 1 za ženske, Leskovec 1, Št. Janž 1 za moške, Št. Jernej 2 za ženske, Trebelno 1, Veliki Trn 1 za ženske, Dobovec 1 za moške, Škocjan 1, Cerklje 1, Svibno 2 za ženske, Boštanj 1 za ženske, Sv. Križ 1 za moške, 1 za ženske.

Okraj Litija: Dobovec 1 za moške, Dole 1 za ženske, Javorje 1 za ženske, Sv. Križ 1 za ženske, Polica 1 za moške, 2 za ženske, Veliki Gaber 1 za ženske, Izlake 1, Polšnik 1 za ženske.

Okraj Laško: Jurklošter 1 za moške, 1 za ženske, Sv. Lenart 1 za moške, 1 za ženske, Sv. Miklavž 1 za ženske, Razbor 1 za moške, Reka 1 za ženske, Turje 1 za ženske.

Okraj Ljubljana-okolica: Iška vas 1 za ženske, Sv. Jošt 1 za moške, Št. Jurij 1, Horjul 1, Ig 1 za moške, Bevke 1 za moške, Zaplana 1 za moške, Žažarji 1.

Okraj Logatec: Bloke 1 za moške, 1 za ženske, Iga vas 1, Stari trg 2 za ženske, Sveta Trojica 1 za moške, Sv. Vid 2 za ženske, Rovte 1 za moške, 1 za ženske.

Okraj Maribor-levi breg: Sv. Benedikt 1 za moške, 1 za ženske, Sv. Duh na Ostrem vrhu 1 za ženske, Sv. Jakob v Slovenskih goricah 2 za ženske, Selnice ob Dravi 1 za ženske, Slatki vrh 3 za ženske, Zg. Sv. Kungota 1 za moške, 1 za ženske, Št. Ilj 1 za ženske, Sv. Križ 1 za ženske.

Maribor-desni breg: Laporje 1 za ženske, Limbuš 1 za ženske, Šmartno 1 za ženske, Tezno 1 za ženske, Sv. Venčeslav 1 za ženske, Sv. Miklavž 1 za ženske.

Okraj Murska Sobota: Bakovci 2 za ženske, Gederovci 1 za ženske, Gor. Lendava 1 za moške, 1 za ženske, Markovci 2 za ženske, Prosenjakovci 1 za ženske, Sv. Jurij 1 za moške, 1 za ženske, Tišina 3 za ženske, Vidonci 3 za ženske, Zenavljje 1 za ženske, Sebeborci 1 za moške, Dol. Slaveci 2 za ženske, Krog 1 za ženske, Šulinci 1 za moške, Križevci 1 za ženske, Cankova 1 za ženske.

Okraj Novo mesto: Čatež 1 za moške, Hinje 1 za ženske, M. Slatnik 1, Stopiče 1, Šmihel pri Žužemberku 1 za moške, 1 za ženske, Švirče 1 za ženske, Vavta vas 1 za moške, Sotška 1, Dolž 1 za moške, Podgrad 1 za moške, 1 za ženske, Gabrje 1 za moške, Ajdovec 1 za ženske, Podstenice 1.

Okraj Ptuj: Dornava 1 za ženske, Majšperg 1 za ženske, Sv. Bolfenk 1 za ženske, Sv. Lovrenc 1 za ženske, Sv. Katarina 1 za ženske, Sv. Tomaž 1 za ženske, Sv. Urban 1 za ženske, Sv. Barbara v Halozah 1 za ženske, Sv. Duh 1 za ženske, Sv. Marko niže Ptuj 1 za ženske, Naraplje 1 za ženske, Svetinje 1 za ženske, Vel. Nedelja 1 za ženske, Št. Vid 1 za ženske, Zavrč 1 za ženske, Sv. Bolfenk v Slovenskih goricah 1 za ženske, Sv. Andraž 1 za ženske, Št. Janž 1 za ženske, Sv. Lenart 1 za ženske.

Okraj Radovljica: Dobrava 1 za ženske, Breznica 1 za moške, Kor. Bela 1 za moške.

Okraj Slovenj Gradec: Sv. Andraž 1 za ženske, Bele vode 1 za ženske, Št. Ilj pod Turjakom 1 za ženske, Št. Janž 1 za ženske, Ravne 2 za ženske, Škale 1 za ženske, Šmartno 1, Velenje 2 za ženske, Sv. Jošt na Kozjaku 1 za ženske.

Okraj Škofja Loka: Sovodenj 1 za ženske, Sv. Lenart 1 za ženske, Zali log 1 za ženske, Trata 1 za ženske.

Okraj Šmarje: Sv. Florijan 1 za ženske, Sv. Peter pod Svetimi gorami 1 za moške, 1 za ženske, Polje 1 za moške, 1 za ženske, Slivnica 2 za ženske, Olimje 1 za moške, Zagorje 1 za moške, 1 za ženske, Sv. Stefan 1 za ženske, Sv. Vid pri Grobelnem 1 za ženske, Sv. Vid pri Planini 1 za ženske, Zibika 1 za ženske.

Prošnje za razpisana mesta je vložiti najkasneje do 25. t. m. po službeni poti. Šolska upraviteljstva in okrajni šolski nadzorniki imajo nalog tozadevne prošnje poslati s svojimi predlogi takoj na višje instance. Podrobni pogoji so razvidni iz uradne objave.

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

Obrtno-nadaljevalno šolstvo na Češkoslovaškem

(Konec.)

Namestitev obrtno-nadaljevalnih šol.

Obrtno-nadaljevalne šole so v največ primerih nameščene v poslopih drugih šol — v glavnem v poslopih narodnih in meščanskih šol. To dejstvo pa ima zelo senčne strani: V obrtno-nadaljevalni šoli je mogoče poučevati le tedaj, ako je na pripadajoči šoli prosto. Pohoštvo v učilnicah — posebno na narodnih šolah — ni primerno za gojenje obrtno-nadaljevalnih šol, dostikrat ni prostora za redno in pregledno namestitev učnih zbirk, pa tudi z ureditvijo šolskih delavnic se javljajo velike težkoče. Našteti nedostaki se prav posebno občutijo na velikih šolah, t. j. v velikih krajih, kjer je nadaljevalno šolstvo dobro razvito.

Da bi bil razvoj obrtno-nadaljevalnega šolstva kolikor mogoče ugoden, se je že v polpretekli dobi začelo z graditvijo samostojnih poslopij za obrtno-nadaljevalne šole. Leta 1927. je bila otvorena prva stavba, namenjena posebno za obrtno šolske namene. Z zakonom iz leta 1926. je bil osnovan fond za obrtno-nadaljevalne šole, iz katerega so se podelile podpore občinam in korporacijam, ki so se namenile zgraditi te stavbe.

Državne podpore za zidanje obrtno-nada-

ljevalnih šol znašajo praviloma eno tretino proračunske vsote, razen tega se nudi stavbnim odborom še posebna podpora za notranjo ureditev šole, seveda, ako je za to proračunska možnost.

Do leta 1932. je bilo zgrajenih skupaj 31 poslopij obrtno-nadaljevalnih šol, v številnih drugih krajih se poslopija pravkar zidajo, v mnogih krajih se pa ustanavljajo odbori za zidanje teh šol.

Didaktična reforma vajenskega šolstva.

Leta 1928. je bila ustanovljena komisija za napravno učnih osnov na vajenskih šolah. Ta komisija pa je bila izpremenjena v eksperimentalno didaktično komisijo za reformo vajenskega šolstva. Naloga te komisije je, skrbeti, da se izobrazba in vzgoja obrtno-nadaljevalnega naraščaja dovrši v vseh pogledih. Ta komisija skrbi tudi za izdajo novih učnih osnov, za reformo učiteljske izobrazbe, dalje skrbi za nabavo potrebnih učnih pripomočkov. Čeprav opisana komisija še ne funkcionira dolgo, je vendar napravila že ogromno delo. Zasluga za to delo gre predvsem predsedniku ministrskemu svetniku ing. Arnoštu Rosyju.

Novosti na knjižnem trgu

Fr. Fink:

Začetni čitalni in pisalni pouk.

(Pedagoški priročnik, XIX. zvezek.)

To je druga med letošnjimi knjigami SSM. Avtor v nji razpravlja o raznih načinih in oblikah začetnega bralnega in pisalnega pouka. V uvodu analizira čitalni in pisalni akt sam, nato pa daje nekaj pregled različnih metod. A nato ga sam pušča na strani ter niza različne metode po vrsti, kakor so si v zgodovini sledile.

Najprej prikazuje črkovalno metodo, ki je naučila učence takoj v začetku vseh črk in njihovih imen po abecedi. Šele nato je čisto mehanično vadila branje. Šolniki so ga skušali nekoliko olajšati z zlogovanjem, to je s sestavljanjem črk v zloge in šele nato v besede. Še bolj pa so skušali premagati nastale težave z glaskovalno metodo, ki je pustila imena črk in delala s čistimi soglasniki. Ta metoda je po zamisli tudi že precej stara, a nadomestila je prejšnjo šele v drugi polovici 19. stoletja.

Izprva (pred iznajdbo tiska) so se učenci učili branja in pisanja skupno, pozneje pa se je pisanje zanečarilo. Zato so nastopili metode, ki so hoteli oboje zopet združiti, zlasti s pisalnočitalno metodo, ki je nastopila v različnih oblikah, vendar se je rada vezala s tako imenovano sintetično metodo ter prehajala od elementov do celote. S tem je vzbudila odpor, pojavili so se novi poizkusi in razvila se je tudi normalnobesedna metoda, ki izhaja od celote in je v bistvu analitična. Izhodišče so ji določene besede, iz katerih šele dobiva elemente črke, zloge).

Naslednja je fonetična metoda, ki hoče podajati glasnike izolirano, to je ločeno drugega od drugega, in sicer čim najbolj jasno in s tehtnim poudarkom. Zaradi ponazoritve sega po vzklkih, izrazih začudenja, strahu itd. Dobljene glasove nato veže v večje enote.

Bolj obširno razpravlja avtor o čitalnih metodah v delovni šoli. Naglašja, da se ta ne veže na nobeno določeno metodo, temveč zastopa stališče, da je dobra vsaka, ki upošteva psihološko stališče otrok do čitanja in ki razvija učno napredovanje tako, da se pravilna psihološka načela smotno porabljajo. Nato prikazuje različne poizkuse in začetnice evropskih narodov ter govori še posebej o začetnem pisalnem pouku, zlasti o prehodu od tiskanih do pisanih črk.

Razmeroma najboljirneje pa govori o globalni ali celotnočitalni metodi. Ta priporoča, naj bi se otroci že pri začetnem čitalnem pouku učili čitanja tako, da nakrat dojemajo cele besedne slike. Zato ne začneja z deli, z glasniki in črkami, ampak s stavki

ali z besedami, ki jih imajo otroci tiskane pred seboj. Podrobneje nas seznanja avtor z Decroljevimi in Malishevimi poizkusi ter s Prihodovim prizadevanjem in s češkimi začetnicami. Krajše pa omenja v tem poglavju tudi Rostoharjeve nazore o psihologiji začetnega čitanja.

Pri razpravljanju o različnih metodah se avtor ozira tudi na naše prilike ter pripoveduje, kdaj in koliko smo se jih posluževali tudi mi. Škoda le, da so ti pogledi tako nesistematski, nekako slučajni.

Besedilo podpirajo risbe, ki jih je izvršil prof. R. Klopčič. Vrline knjige pa je tudi v tem, da avtor le hladno in neosebno poroča, se ne spušča v boj za nobeno metodo in se ne bori posebno proti nobeni. V. B.

—k »Planinski vestnik« za junij prinaša sledeče: Marijan Lipovšek: Od jezera do jezera v Bohinju. — Janko Mlakar: Spomini in opomini. — Slavko Perko: V divjini Rokavov. — Reševalno delo bratov Erjavškov. — B. Rotter: Nova pot na Raduho. — Vsaka številka »Planinskega vestnika« je opremljena z mnogimi slikami posnetki fotografij, ki bi jih marsikateri učitelj s pridom uporabljal pri domoznanskem pouku.

—k »Ženski svet« s priloga »Naš dom« in »Modna priloga« izhaja vsak mesec. Letna naročnina 64 din. Izšla je junjska številka s sledečo vsebino: Mejniki (Ljuba Prenar), Lepoti (Ruža-Lucija Petelinova), Cilinder (Draga Hudalesova), Naša pomlad (Iva Berščakova), Zgodovinski razvoj slovenske ženske knjige. Obe prilogi vsebujeta mnogo dobrih nasvetov za vsako gospodinjico.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

SOBO ODDAM

2 učiteljska (icama) julija in avgusta. Pretnar — Ljubljana, Mestni trg št. 17.

ZAMENJAM

učiteljsko mesto na štirirazrednici v lepem in zdravem kraju na Stajerskem tik ob železnici z enakim na Dolenjskem ali Gorenjskem, ne predaleč ob Ljubljane. Naslov pri upravi.

Knjigarna

»Učiteljske tiskarne
registrirane zadruga z omejeno zavezo«

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6
Podružnica Maribor,
palača banovinske granilnice

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih zvezkov. Knjigarna sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! — I z d e l u j e diazo-amoniak-papir „JASNIT“, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!

CENE NIZKE

dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozilov, prevoznih triciklov, šivalnih strojev. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4
PODRUŽNICA MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 26

KUPUJTE PRI TVRDKAH

KI OGLAŠUJEJO

V NASEM LISTU